

ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดอีกทางเลือกเกษตรกร รักษาสมดุลธรรมชาติอนุรักษสิ่งแวดล้อม

“ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ ปัจจัยการผลิตราคาส่ง” สวนทางกัน
ไปมาอย่างไม่หยุดพักให้เกษตรกรล้มตาอ้าปากได้
อึ้งทำให้องค์งน เป็นปัญหาหนักอกรอการแก้ไขให้หมด
กันอย่างรวดเร็ว การแก้ปัญหาเบื้องต้นเป็นการแก้
ปัญหาที่ปลายเหตุ เช่น การประกันราคาและการ
พดุงราคา เป็นการบรรเทาความทุกข์ของเกษตรกร
เท่านั้น เพราะปัญหาที่แท้จริงเนื่องจากสภาวะ

ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีการผลิต
มาใช้คิดวิธี และมากเกินไปจนจำเป็น เช่น ปุ๋ย
เคมี, สารกำจัดแมลงศัตรูพืช เกิดสารพิษตกค้าง
ในพืชพันธุ์ธัญญาหาร ดิน และน้ำ เป็นอันตราย
ต่อชีวิตมนุษย์และสัตว์ ทำให้สภาพแวดล้อมขาด
ความสมดุลทางธรรมชาติ เกิดการระบาดของศัตรู
พืชเป็นระยะ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เป็นเหตุ
ให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นทุกปีจนบางครั้งต้องพบ
กับการขาดทุนเมื่อราคาผลผลิตตกต่ำ สุขภาพ
เสื่อมโทรมและได้รับสารพิษจากสารเคมีที่สะสม
ในร่างกายมากขึ้น ถ้าปล่อยให้สภาพเป็นเช่นนี้
ตลอดไปอนาคตผลผลิตทางการเกษตรของไทย
คงไม่ก้าวไกลในตลาดโลกอย่างแน่นอน เพราะ

การตระหนักด้านสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค
ตลอดจนการกีดกันทางการค้าที่มีใช้กำแพง
ภาษีการปิดกั้นสินค้าเกษตรของไทยเข้าประเทศ
ของเขาจะค่อยเกิดขึ้นอย่างแน่นอนแล้วความขาด
ลำบากจะเกิดขึ้นกับใคร ในเบื้องต้นก็คือ เกษตรกร
เอง จากปัญหาด้านการเกษตรที่ถล่มทลายนั้นจังหวัด
ชัยนาทได้พิจารณาหาหนทางแก้ปัญหามาโดย
กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และนำภูมิปัญญา
ชาวบ้าน เช่น การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ และการ
ใช้สารสกัดสมุนไพรในการป้องกันและกำจัด
โรคและแมลง

นายวิจิตร
ช่วยพิทักษ์ เกษตร
จังหวัดชัยนาท กล่าว
ถึงการทำเงินงานช่วย
เหลือเกษตรกรตาม
นโยบาย แก้ไขปัญหา
ความยากจน ของ
จังหวัดชัยนาท การ
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด
และปุ๋ยน้ำชีวภาพของ
เกษตรกรสามารถช่วย
กันสร้างและรักษาไว้ซึ่ง

สภาพแวดล้อมที่ดีและลดต้นทุนการผลิตโดย
ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น

นายบัวเพชร ใจสม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7
ตำบลวังไทร อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท วัย
48 ปี ประธานเกษตรกรรวมชาติชุมชนตำบล
วังไทรเดือน กล่าวไว้ว่า ได้ดำเนินการด้านเกษตร

รวมชาติแล้วตั้งแต่ปี 2542 ปลูกพืชโดยใช้สาร
อินทรีย์และสารสกัดชีวภาพ ต่อมาคณะเจ้าหน้าที่
สำนักงานเกษตรอำเภอนาคู และเจ้าหน้าที่สถานี
พัฒนาที่ดิน จ.ชัยนาท ได้มาตรวจเยี่ยมกิจกรรม
การเพาะเห็ดฟาง เห็นว่ามีวัสดุเหลือใช้จากการทำ
เห็ดจำนวนมาก นำที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้จึง
ได้เขียนโครงการปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด, ปุ๋ยน้ำชีวภาพ
พร้อมให้คำแนะนำการทำเห็ดสกัดชีวภาพและปุ๋ย
หมักแห้งชีวภาพ และสารสกัดสมุนไพร ในการลด
ต้นทุนการผลิตทางการเกษตร จนได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ

ระดับชุมชน สำหรับค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้น
เศรษฐกิจ ปี 2546 จำนวน 1,000,000 บาท จาก
องค์การบริหารส่วนตำบลวังไทรเดือนเพื่อใช้ในการ
ซื้อเครื่องมือและวัสดุการผลิต วัสดุประสงค์เพื่อ
เผยแพร่แนวคิดและการปฏิบัติการเรื่องการเกษตร
แบบผสมผสาน (เกษตรอินทรีย์) รักษาสมดุล

ตามธรรมชาติและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นฟู
ธรรมชาติให้กลับสู่สภาวะปกติ สนับสนุนภูมิ
ปัญญาชาวบ้าน และกระตุ้นเศรษฐกิจพืช
สมุนไพร ถัดสารเคมีตกค้างในพืช ผัก ผลไม้
ทำให้ชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมี
สุขภาพแข็งแรง

การทำปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด เริ่มด้วยการ
นำมูลสัตว์ (มูลวัว, ควาย, ไก่) มาทำกรรม
กับเศษพืช (ฟางข้าว, หญ้าแห้ง) ผสมคลุก
เคล้าโดยใช้ไม้และสารเร่ง พด.1 เป็นตัวย่อย
สลาย กลุมด้วยพลาสติกหมักพลิกกลับให้อากาศ
ถ่ายเทและระบายความร้อนทิ้งไว้ประมาณ 1
เดือน เมื่อเห็นว่าย่อยสลายหมดแล้ว นำมา
เข้าเครื่องตีป็นเพื่ออัดเม็ดโดยมีความชื้นประมาณ
60% คากแคลให้แห้งบนพื้นปูนนานประมาณ
6 ชั่วโมง ก่อนนำบรรจุถุงน้ำหนักถุงละ 50
กิโลกรัม ในส่วนของปุ๋ยน้ำชีวภาพ วิธีการไม่ยาก
นักใช้น้ำเศษพืช ผัก ผลไม้ และวัชพืชอื่น ๆ
เศษสัตว์ เช่น เศษปลา หอยเชอรี่ ฯลฯ กลุก
เคล้ากับกากน้ำตาล, เปลือกส้มป่น, หัวเชื้อ
จุลินทรีย์ (พด.2) โดยใช้น้ำสะอาดผสมเป็นตัว
ทำละลาย หมักในถังพลาสติกขนาด 150-200
ลิตร ประมาณ 15 วัน เป็นใช้ได้

การหมักกลับมามองดูถึงการนำทรัพยากร
ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ถ้าทำไร้อะไร
อาจไม่ต้องอัดเม็ดก็สามารถนำไปใช้ได้เพราะการอัด
เม็ดเป็นเพียงขั้นตอนของการทำให้สะดวกในการ
นำไปใช้เท่านั้น จะเป็นแนวทางที่ดีเป็นการเปิด
โอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมกันทำ ร่วม
กันใช้ สร้างสรรค์สังคมไทยให้มีความเข้มแข็ง
อย่างยั่งยืน ขอเพียงอีกแนวทาง 3 ปี คือ
ประหยัด ปลอดภัย และปฏิบัติได้ เพียงเท่านี้ถึง
แม้ราคาผลผลิตตกต่ำก็ยังมีกำไรเพราะต้นทุน
ราคาต่ำ

ประวิทย์ ศรีสิงห์ชัย